

Anders Nielsen: Jeg havde ikke troet, at der skulde have været nogen Forhandling ved denne Lejlighed, men da der nu er blevet det, kan jeg ikke tilbageholde nogle Bemærkninger, som jeg tror, der er Anledning til at gøre. Denne Sag forlader nu Tinget som den foregaaende Sags tro Følgesvend, og man siger jo, at som Herren er, er og Tjeneren. Naar vi ser den store Sag, altsaa Herren i dette Forhold, vende tilbage, vil denne Herre utvivlsomt være en anden Herre end ham, vi nys tog Afsked med, og Følgesvenden vil da ogsaa være en anden Følgesvend end den, vi nu tager Afsked med. Det vil simpelt hen følge deraf, at den højtærede Konseilspræsident har givet det høje Landsting programmæssig Anvisning paa, at man kan indskyde som nyt Moment i Grundlovsforslaget Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enmandskredse. Den tidligere Konseilspræsident har i Dag i al Stiltfærdighed, men ganske tydeligt — og jeg glæder mig derved og takker ham derfor — gjort opmærksom paa, at der er en dyb Forskel paa hans Udtalelse om Forholdstalsvalg som Led i den nye Forfatning og den nuværende højtærede Konseilspræsidents Udtalelse om det samme Emne. Det vil derfor ikke være nogen Overraskelse for os her i dette høje Ting, hvis Landstinget f. Eks. vedtager, at vi for Fremtiden her i Folketinget skal have 80 Enkeltmandskredsrepræsentanter og 40 kredsløse Medlemmer. Nu har vi haft ekstraordinær Rigsdagssession som Ouverture til den ordinære Rigsdagssamling, for at Landstinget kan faa god Lejlighed til at drøfte disse store Spørgsmaal, og Landstinget har faaet programmæssig Anvisning paa, at det kan handle saaledes, som jeg her har antydnet. Vi har faaet disse 3 Uger ekstra for at ekspedere disse Sager formelt her fra Folketinget, og vi har tilmed faaet at vide af den højtærede Konseilspræsident, at Sagen skal være færdig i denne Samling. Den praktiske Følge heraf er forhandlingsmæssigt, at vi kan forvente fra Landstingets Side et Forslag vedrørende Folketingets Sammensætning — jeg holder mig blot til det som det interessanteste —, et Forslag f. Eks. som det, jeg antydede: 80 kredsvalegte Folketingsmænd og 40 kredsløse. Og saa staar dette høje Ting til den Tid, om 6 Maanedre — dette er jo Tiden, der er levnet Landstinget til Overvejelse, det er ikke saa ganske kort —, overfor dette fuldkomment nye Forslag ved eneste Behandling — ved eneste Behandling!

Hvis der nu ikke var indtraadt en

Omstændighed, der bøder lidt paa dette Forhold, vilde jeg kunne sige her og haft gyldig Anledning til at sige, at det var uværdige Vilkaar at byde dette høje Ting. Men nu er der, siden Arbejdsplanen blev lagt af den højtærede Konseilspræsident og, jeg kan vel ikke sige hans Følgesvend, men hans Raadgiver, det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg), bødet noget paa de for dette høje Ting saa urimelige og ubillige Vilkaar derved, at Tinget har besluttet, ganske vist i anden Hensigt og ikke nogen tiltalende Hensigt, at nedsætte et Udvalg angaaende Grundlovsforslaget og siden under Hensyn til denne Beslutning ogsaa at nedsætte et Udvalg om den nu foreliggende Sag. Ved den Omstændighed er der bødet paa det urimelige i det, der vilde have fulgt af de Herrers Program og Arbejdsplan, og jeg finder Anledning til at pege paa, at her har Lykken været bedre end Forstanden — det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik) kan fortsætte Mundheldet. — Jeg peger paa dette Forhold, fordi der for os alle er Anledning til at glæde os over, at Sagen nu ligger saaledes, at naar Landstinget er færdigt i første Omgang efter den programmæssige Anvisning, da gaar Grundlovssagen og Valglovssagen til deres respektive Udvalg her, hvor Partierne er repræsenterede, og hvor der da er Lejlighed til at forberede en vel overvejet Indstilling til Tinget til sin Tid. Det er et Gode, der er naaet ud fra noget, der var tænkt at skulle have andet Øjemeds Fyldestgørelse til Følge. Men naar Enden er god, er alting godt, og saa kan jeg sige med en let Omskrivning dette til Slutning, at alt tjener dem til gode, der vil det rette.

Indenrigsministeren (Rode): Maa jeg takke for den særdeles venlige Slutningsbemærkning, som det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) fremsatte, idet han sagde, at alt tjener dem til gode, der vil det rette. Det kan den nuværende Regering kun med Fornøjelse høre det ærede Medlem sige. Men naar det ærede Medlem bemærkede, at det Udvalg, der var nedsat i denne Sag, havde haft et andet Øjemed end at tjene Sagen, saa vil jeg, der jo ogsaa som Folketingsmand har været med til at fremme dette Udvalgs Nedsættelse, have Lov til at sige, [at det har intet andet Øjemed haft end at fremme Grundlovssagen, og jeg tror, at foruden det Moment, som det ærede Medlem førte ind, vil der ogsaa kunne paapeges andre Momenter — maaske vil man først senere